

היה לכם מעניין ומועיל? נשמח אם תעבירו את הידיעות שלנו לאחרים. [הרשמה לקבלת ידיעות המוזיאון](#)

חוויה לדעת

תוכן הידיעות

לידידי המוזיאון שלום,

צוות מוזיאון המדע ע"ש בלומפילד ירושלים מאחל לידידיו ולחבריו שנה אזרחית טובה, שנת שלום וביטחון בדרום הארץ ובצפונה.

נוכח המצב הביטחוני בדרום, כחלק מייזומה עירונית, מוזיאון המדע [מארח את משפחות תושבי קו העימות](#) ללא תשלום. ביקור קבוצות בתיאום המוקד העירוני של עיריית ירושלים.

בשנת 2009 תציין הקהילה המדעית שני תאריכים היסטוריים:

שנת האסטרונומיה הבינלאומית - במלאת 400 שנה לתצפית האסטרונומית הראשונה של גלילאו גליליי, תצפית ששינתה את מדע האסטרונומיה ואישרה את התיאוריה ההליו-צנטרית (הליוס = שמש ביוונית) שהשמש היא מרכז השמים ושאר כוכבי הלכת, וכדור הארץ ביניהם, חגים סביבה.

לרגל שנת האסטרונומיה הבינלאומית מעלה מוזיאון המדע את ["סניור גליליי"](#), מופע תיאטרי מודעי לכל המשפחה.

שנת דרווין - במלאת 200 שנה להולדתו של צ'רלס דרווין אבי תורת האבולוציה, שהגיע למסקנה כי צורות החיים על פני כדור הארץ התפתחו מצורות חיים קדומות יותר. את תורתו על האבולוציה ומנגנון הברירה הטבעית פרסם דרווין בשנת 1859 בספרו תורת המינים.

לרגל שנת דרווין מקיים המוזיאון סדרה של מפגשים והרצאות בנושא אבולוציה: אירועי ליל חוקרים (ספטמבר 2009) וסדרה שנתית של מפגשים חודשיים בבית הקפה תמול שלשום בשיתוף [המכון למדעי החיים באוניברסיטה העברית](#).

תערוכה לכל המשפחה על אבולוציה ודרוויין תוצג במוזיאון בשיתוף [המועצה הבריטית](#).

מדעני החודש

פרופ' סטיבן הוקינג, יליד 8 בינואר 1942 באוקספורד, אנגליה. בשנת 2006 [ביקר פרופסור הוקינג במוזיאון המדע](#).

[גלילאו גליליי](#), יליד פברואר 1564 בפיזה שבאיטליה.

[צ'רלס דרווין](#), יליד פברואר 1809 ברוסברי, שבאנגליה.

פעילות החודש באינטרנט לגיל הרך:

< בגליון זה של "חוויה לדעת":

- [החדשות במבט אחד](#)
- [לכל המשפחה](#)
- [למבוגרים ומתעניינים](#)
- [למערכת החינוך](#)
- [תערוכות במוזיאון](#)

< גליונות קודמים

- [חוויה לדעת 1](#)
- [חוויה לדעת 2](#)
- [חוויה לדעת 3](#)
- [חוויה לדעת 4](#)
- [חוויה לדעת 5](#)

פרופ' סטיבן הוקינג בביקורו בתערוכת איינשטיין במוזיאון

ינואר-פברואר: [האם אפשר למשוך את מפת השולחן מבלי להפיל את הכלים שעליה?](#)

[ילדים שואלים על קשת בענן](#)

החדשות במבט אחד

< [לכל המשפחה \(להרחבה\)](#)

- תערוכה חדשה: סיבוב בלונה פארק
- מופע תיאטרלי מדעי לכל המשפחה - סניור גיליי

< [למבוגרים ולמתעניינים \(להרחבה\)](#)

- קפה מדע – בנושאי אבולוציה
- תערוכה חדשה – פרויקטים שהוגשו לתחרות פומבית עיונית לתכנון המרחב הפתוח והשלטוני בירושלים. [אודות התחרות](#)

< [למערכת החינוך \(להרחבה\)](#)

- מפגשי מדע חדשים לכתות ג-ד' על הטכנולוגיה של הקולנוע, ולכתות ט"ו-י"ב בנושא המוח.
- חינוך מוזיאוני לגיל הרך - יום עיון. 6.1.2009
- סמינר מנהיגות והעצמה לתלמידים. 7.1.09
- תחרות מדענים ומפתחים צעירים לישראל – סדנא. 8.1.09
- השתלמות למנהלי חוידע 14.1.09
- כלי חדש באתר המוזיאון - הפניה נוחה לדפים באתר

לכל המשפחה

< [ינואר-פברואר](#)

במוקד הפעילות לכל המשפחה עומדת התערוכה החדשה סיבוב בלונה פארק, הדגמות מדעיות ופינת בנייה שמתייחסות לנושאי התערוכה. בשבתות ובחופשות עולה באודיטוריום המוזיאון המופע המדעי/תיאטרלי סניור גיליי. כמו כן: מוקדי הפעלה והדרכה בתערוכות המוזיאון השונות.

סיבוב בלונה פארק: תערוכה חדשה לכל המשפחה המחברת בין מתקני משחקים בלונה פארק וחוקי הפיזיקה: מה מחזיק את קרוניות רכבת ההרים על מסלולן? מה ההסבר לכך שקרונית שמתחילה את נסיעתה בתחילת המסלול וזו שמתחילה את נסיעתה באמצעו, מגיעות ביחד לקו המטרה? מה קורה לכדור שמגלגלים אותו על משטח מסתובב? איך מכוונים כדורים למטרה ועוד...

התערוכה נבנתה בשיתוף טכנודע דור ס"ת גבעת אולגה ובתמיכת קרן קיסריה.

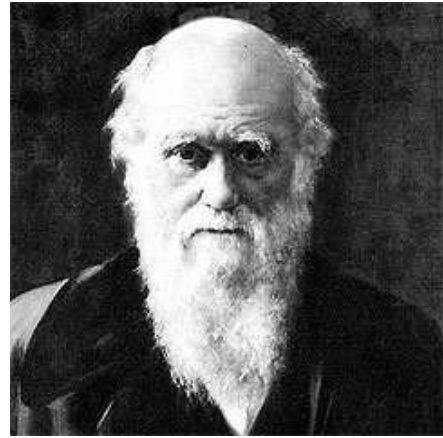
< [תיאטרון מדע](#)

[סניור גיליי](#) – מופע תיאטרלי מדעי לכל המשפחה על גיליאו גיליי המדען שהניח את היסודות למדע המודרני, המדען שהפיל חפצים מראש מגדל פיזה, ששכלל את הטלסקופ, שגילה שהכוכבים מסתובבים סביב השמש. על גיליאו גיליי המדען שהואשם על ידי האינקוויזיציה בכפירה, שחזר בו מהשקפותיו ומאסרו הומר במעצר בית בפירנצה.

< [פעילויות נוספות לכל המשפחה. ללא תשלום נוסף:](#)

- סיורים מודרכים בתערוכות המוזיאון.
- הדגמות מדעיות בשיתוף הקהל: מדע בלונה פארק, חשמל סטטי, פנס חושך
- פינת בנייה לילדים הצעירים: צפרדע קופצת – לבנות ולקחת הביתה למזכרת.

[פירוט מדויק ומעודכן של הפעילויות אפשר למצוא באתר](#)

צ'רלס דרווין

הדגמה מדעית של חנקן נוזלי

מבקרת במוזיאון מתפעלת ממוצג בתערוכה "סיבוב בלונה פארק"

למבוגרים ולמתעניינים

< קפה מדע

סדרת מפגשים לא פורמאליים בין חוקר לקהל. המפגשים מתקיימים בבית הקפה תמול שלשום במרכז העיר. לרגל שנת דרווין יתקיימו השנה מפגשים בנושא אבולוציה.

רחוב סלומון 5, נחלת שבעה. בשעה 19:00. הכניסה חינם.

יום שלישי 20.1.09

על דבורים ופרחים ותקשורת בין בני אדם

עם פרופ' אבי שמידע, המחלקה לאקולוגיה סיסטמטיקה ואבולוציה, האוניברסיטה העברית:

לו היו הדבורים יודעות את טיב הפרחים, לא היה צורך בעלי כותרת גדולים וססגוניים; לו היינו אנו, בני האדם, מסוגלים לפענח במדויק את טיב בני הזוג שלנו ועמיתנו, היינו מפתחים סוג שונה של תקשורת. עקב יכולות הפענוח המוגבלות שלנו נוצרו אותות ואיתותים הרומזים לסביבה על איכותנו. האם האותות אמינים? האם אפשר לרמות?

יום רביעי 18.2.09

מיחיד לחברה – האבולוציה של חברתיות בעולם החי

עם פרופ' גיא בלור, המחלקה לאבולוציה, סיסטמטיקה ואקולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים:

מדוע דבורים עוקצות כדי להגן על הכוורת? מה מניע אותן להקריב את חייהן בשביל המושבה כולה? דרווין היה הראשון להודות שבתיאורית הברירה הטבעית המבוססת על כשירות הפרט אין הסבר מספק לאלטרואיזם הקיים בחברות בעלי חיים. בשיחה יוצגו חברות בעלי חיים וידונו תיאוריות עכשוויות לאבולוציה של חברתיות.

< סיורים מדרכים ללא תשלום נוסף

[בתערוכת המוח במחקר](#) : ימים ג', ה' בשעה 16:00. ימי ו' ושבט בשעה 13:00

למערכת החינוך

החל מינואר 2009 תחל טל קמחי את תפקידה כרכזת פעילויות בתי ספר ואחראית על פעילויות מיוחדות עבור מערכת החינוך. טל תחליף את אסנת בבלי שעוזבת את המוזיאון לאחר 15 שנות עבודה. אנו מאחלים בהצלחה לאסנת בדרכה החדשה ולטל שמצטרפת לצוות החינוך של המוזיאון.

ניתן להשיג את טל בטל. 02-6544885 ובדוא"ל: talk@mada.org.il

< מפגשי מדע חדשים למערכת החינוך

- **זום אין Zoom In** - לתלמידי כיתות ג' ד'. מפגש על הטכנולוגיה של הקולנוע והצילום.
- **פותרים את הראש** - לתלמידי כיתות ט'-יב'. על מחקר עכשווי של המוח והקשר לחוויות מוכרות. מתקשר לסדרת תערוכות המוח במוזיאון.
- **מדע בקצות האצבעות** - פעילות מתמשכת לתלמידי כיתות ח' במטרה לבנות פרויקט קבוצתי בנושא חשמל. בשיתוף נוער שוחר מדע ירושלים. ובתמיכת הקרן לירושלים.

להזמנת מפגשי מדע נא לפנות למירי אוחנה – 02.6544888
miri@mada.org.il

< סמינרים לתלמידים

- **סמינר מנהיגות והעצמה לתלמידים במטרה למנוע עישון, צריכת סמים ואלכוהול. 7.1.09**
לתלמידי כיתות ט' עד יב' ירושלמים, למורים וליועצים חינוכיים. בשיתוף מה"ד ירושלים ומנח"י.
- **תחרות מדענים ומפתחים צעירים לישראל – סדנא. 8.1.09**
סדנא להכנת כרזה מדעית ומפגש הכנה לראיונות עם עיתונאים בהנחיית דוקטורנטים מהאוניברסיטה העברית ואנשי פיתוח מחברת "אינטל".

< השתלמויות עובדי הוראה

- **חינוך מוזיאוני לגיל הרך - יום עיון 6.1.2009**
סיור ודיון בתערוכה "מדע זה כל הסיפור". המפגש מיועד למנהלי חינוך והדרכה בגנים שוחרי מוזיאון, למדריכות "גנים שוחרי מוזיאון" ולמנהלות מרכזי ההעשרה (מילו"א). בשיתוף האגף לחינוך קדם יסודי במשרד החינוך וגף בכיר לארגון הלימודים.
- **השתלמות למנהלי חוידע 14.1.09**
המוזיאון כמשאב למידה: השתלמות למנהלי מרכזי חוידע טבע מרחבי הארץ בתערוכות המוזיאון.
- **השתלמות גננות מטעם המרכז הארצי לקידום מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה 21.1.09**
על עיצוב הסביבה, יישום כלי חשיבה בסביבה מוזיאלית ויישום עקרונות של פיתוח תערוכה בגן הילדים. הדרכה בתערוכה מדע זה כל הסיפור.
- **המוזיאון ורפורמת אופק חדש – יום עיון 12.2.09**
יום עיון למדריכות האגף לחינוך יסודי במשרד חינוך. בתוכנית: הכרות עם תוכניות המוזיאון ליישום בבתי הספר במסגרת רפורמת "אופק חדש".

למידע על השתלמויות וימי עיון במוזיאון נא לפנות לאסתי ברזנר
esthyb@mada.org.il 02-6544876

< כלי חדש באתר המוזיאון לשימוש מערכת החינוך

בכל דף באתר המוזיאון, בצד שמאל, מופיע מספר הדף הנוכחי באתר. תכונה זו מאפשרת למורים להפנות בקלות לתכנים באתר המוזיאון. לדוגמה: "באתר מוזיאון המדע – בדף מספר 1051 - תוכלו לראות סרטון וידאו שבו מפילים על הירח נוצה ופטיש והם מגיעים לקרקע באותו הזמן"

< מוזיאון מגיע רחוק - פעילות חינוכית בקהילה

- **ניוד תערוכת מראות** למרכז לאומנויות ולמדעים בקריית שמונה, כולל השתלמות ל-30 גננות מהצוות המקומי.

למידע על תערוכות אצלכם נא לפנות לטל קמחי 02-6544885
talk@mada.org.il

תערוכות במוזיאון

< לכל המשפחה

סיבוב בלונה פארק; מדע זה כל הסיפור; אשליות - מבלבלים את המוח; המוח במחקר; עצבים חשופים; שם המשחק; פנס חושך; לאור החשמל; מה הקשר?; מנוף לגילוי; מבוך השלום (פעילות קבוצתית בהזמנה מראש)

המוזיאון מיסודן של:

הקרן לירושלים

האוניברסיטה העברית

< תערוכות לנוער ולמבוגרים

המוח במחקר; עצבים חשופים; שם המשחק; איינשטיין.

< תערוכות נודדות

בא בחשבון, למה בניינים לא נופלים?, מראות.

< מוצגים מיוחדים

כדור אבן; שרמנקה - פסל מכאני מנגן; נבל ללא מיתרים; מגלגלים כספים; ומוצגים בנושא אוויר.

הפעילות במוזיאון בתמיכת משרד החינוך, משרד המדע, התרבות והספורט, עיריית ירושלים והקרן לירושלים.

< ימים ושעות פתיחה:

ימים ב - ה בשעות 10:00 - 18:00
ימי שישי - בשעות 10:00 - 14:00
שבתות - בשעות 10:00 - 15:00

בימי ראשון המוזיאון סגור לקהל הרחב.

מרכז משאבים:

פתוח בימים ב', ה' בשעות 15:30 - 17:30
שבת 12:00 - 14:00
תיאום ביקור בשעות אחרות בטלפון: 02-6544888.

< מרכז מחזור למוצרי אלקטרוניקה במוזיאון

ניתן להביא מוצרים החל ממכשירי גילוח ועד לטלוויזיה או מזגן ישנים. מיכל המחזור ממוקם בקצה מגרש החנייה של המוזיאון. מידע על הפרויקט ותחנות איסוף נוספות ברחבי הארץ באתר: <http://www.snunit-recycling.com>

< כתובת:

שדרת המוזיאונים גבעת רם ירושלים, 91904
טל. 02-6544888

<http://www.mada.org.il>

mada@mada.org.il

להסרה מרשימת התפוצה כתבו לנו - mada@mada.org.il